

Jeg synes, det er en meget underlig tanke, at en vis professor i en avisartikel siger, at der altid vil være noget forkert i, at man forvalter de penge, man har lavet en aftale med en regering om. Det synes jeg er yderst uheldigt af en professor at sige.

Formanden:

Så kan vi gå videre i ordførerrækken.

Nicolai Wammen (S):

For et øjeblik siden kom Venstres ordfører med en bemærkelsesværdig udtalelse, nemlig at det, der er blevet udtalt af den professor, jeg har citeret, ikke er sandt. Det må jo komme an på en nærmere prøve.

Men det illustrerer, at den her debat er vigtig, for hvordan kan vi sikre, at de mere end en halv milliard offentlige kroner, som hvert år uddeles fra de såkaldte produktions- og promilleafgiftsfonde, i fremtiden bliver uddelt på en måde, som sikrer bedre produkter, satsning på økologi, mindre pesticid- og CO₂-forbrug samt ikke mindst en fair og gennemskelig uddeling af de mange penge? Det er kernespørgsmålene i dagens debat.

For Socialdemokratiet er det helt afgørende, at vi som Folketing vedtager nogle regler, som effektivt sikrer, for det første: At store selskaber ikke får mulighed for at dominere fondsbestyrelserne, og at vi forhindrer mulighederne for interessesammenblanding og kammerateri. For det andet: At den økologiske drift sikres med fondsmidlerne. For det tredje: At vi som samfund ikke belønner de mest pesticidforbrugende og CO₂-udledende sektorer. For det fjerde: At der er et ordentligt tilsyn og gennemsommelighed i forhold til fondene. Og for det femte: At der gives en bred og fair adgang til fondenes midler.

Det er den opgave, som Folketinget i dag står over for. For situationen i den danske fødevarerproduktion har ændret sig markant fra tiden i 1970'erne, hvor reglerne om fondene så dagens lys. Dengang var der tale om tidssvarende regler, der kunne sikre et bredt udbud af varer. Siden er meget sket.

I dag er magten i dansk landbrug blevet samlet på ganske få hænder, så den forskellighed, der tidligere kom mere eller mindre af sig selv, nu er noget, man aktivt skal arbejde for at opnå. Derfor er det ikke nok med fine ord. Der skal handling til.

I dag står Folketinget over for et klart valg. Foran os ligger to forslag, nemlig fødevarermini-

sterens og Socialdemokratiets. Begge forslag handler om at gøre noget ved problemer, der i dag eksisterer med promille- og afgiftsfondene, men kun Socialdemokratiets forslag griber for alvor fat om nælden.

Efter Socialdemokratiets opfattelse er det derfor nok et lille, men langtfra tilstrækkeligt skridt, ministeren med sit forslag lægger op til, for vi ser flere problemer i ministerens forslag.

Kl. 14.35

Vi er langtfra enige i den fremtidige sammensætning af fondsbestyrelserne, som ministeren foreslår. Her skal repræsentanter fra erhvervs-siden stadig have flertal i fondene. Socialdemokratiet mener, at der er brug for en langt større grad af alsidighed, hvis vi for alvor ønsker at opfylde fondenes mål om at yde tilskud til forskning, produktudvikling, sygdomsbekæmpelse, uddannelse og i sidste ende et godt og varierende udbud af varer i de kølediske, vi som forbrugere har brug for.

Det betyder, at det er helt afgørende, at vi når frem til en sammensætning af fondsbestyrelserne, som reelt sikrer, at det ikke kun er de mastodonter, der sidder tungt på erhvervet, hvis interesser tæller. Det er vigtigt, at øvrige producenter og forbrugere har en stemme, der er stærk nok til at blive hørt.

De dominerende interesser og personsammenfald imellem fondene og de store virksomheders ledelser må derfor ophøre, og her går ministerens forslag ganske enkelt ikke langt nok, når det gælder om at forhindre, at landbrugets organisationer og de store koncerner stadig vil kunne sidde med flertal i fondene.

På den baggrund har Socialdemokratiet fremsat et beslutningsforslag, som helt konkret stiller følgende tre krav til fondsbestyrelsernes sammensætning: For det første at hver interesseorganisation maksimalt må stille med to medlemmer til en fondsbestyrelse, for det andet at de medlemmer af en fondsbestyrelse, som repræsenterer landbrugets interesseorganisationer, højst må udgøre 40 pct., og for det tredje at maksimalt 25 pct. af bestyrelsesmedlemmerne må have tilknytning til en bestemt virksomhed. På den måde mindsker vi risikoen for kammerateri og interessesammenblanding.

Men også på andre punkter ser vi problemer i ministerens forslag. Det gør ikke noget ved de problemer, der er i forhold til økologiske projekter. Forslaget modsvarer nemlig ikke, hvad økologerne indbetaler gennem afgifter på økologi-